

Hled'te, abyste se nelekali

Rožnov, Střítež: 13.11.2016

Kazatel: Josef Hurta

Čtení: Žalm 10

Text: Mt 24, 3 – 14

Když seděl na Olivové hoře a byli sami, přistoupili k němu učedníci a řekli: "Pověz nám, kdy to nastane a jaké bude znamení tvého příchodu a skonání věku!" Ježíš jim odpověděl: "Mějte se na pozoru, aby vás někdo nesvedl. Nebot' mnozí přijdou v mém jménu a budou říkat 'já jsem Mesiáš' a svedou mnohé. Budete slyšet válečný ryk a zvěsti o válkách; hled'te, abyste se nelekali. Musí to být, ale to ještě není konec. Povstane národ proti národu a království proti království, bude hlad a zemětřesení na mnoha místech. Ale to vše bude teprve začátek bolesti. Tehdy vás budou vydávat v soužení i na smrt a všechny národy vás budou nenávidět pro mé jméno. A tehdy mnozí odpadnou a navzájem se budou zrazovat a jedni druhé nenávidět; povstanou lživí proroci a mnohé svedou a protože se rozmůže nepravost, vychladne láska mnohých. Ale kdo vytrvá až do konce, bude spasen. A toto evangelium o království bude kázáno po celém světě na svědectví všem národům, a teprve potom přijde konec.

Hled'te, abyste se nelekali! To je zřejmě nejdůležitější věta tohoto oddílu. Ale copak to jde? Copak se leknutí dá ovládnout? Když z ničeho nic na vás z legrace vybafne zpoza rohu vaše dítě, také se leknete jako já nedávno. Leknutí je přirozený reflex na nečekaný podnět. Ježíš ale nemluví ani o legraci ani o našem přirozeném obranném reflexu. To slovo v řečtině znamená doslova zneklidnění, ztrátu vnitřní vyrovnanosti. Jako když vás polije studený pot při nějaké myšlence a vy se vnitřně zachvějete. „Hled'te, abyste se nelekali“ tedy znamená: hled'te to ustát, hled'te to zvládnout a zpracovat, protože vlastně není důvod se lekat. Vždyť se neděje nic nečekaného. Nic, o čem byste předem nevěděli. Nic, co by vás mělo zaskočit.

Čeho se tedy nemáme lekat? Ježíš říká: „Budete slyšet válečný ryk a zvěsti o válkách. Povstane národ proti národu a království proti království, bude hlad a zemětřesení na mnoha místech. Mnozí odpadnou a navzájem se budou zrazovat a jedni druhé nenávidět; povstanou lživí proroci a mnohé svedou, a protože se rozmůže nepravost, vychladne láska mnohých.“ Už když to člověk poslouchá, není to nic pěkného. Hotová apokalypsa. Však se těmto Ježíšovým slovům také tak říká: Malá neboli synoptická apokalypsa, protože ji najdeme ve všech synoptických evangeliích. Takových apokalyptických vizí existovalo a existuje spousta. Je však zvláštní, že tato apokalypsa zní z úst Ježíšových pozoruhodně ne-apokalypticky. Všimněte si: Tam, kde ostatní apokalypsy burcují, bijí na poplach a v každé události vidí znamení doby, Ježíš naopak říká: Toho si nevšímejte. To ještě není ono. Tam, kde ostatní vidí apokalypticky úplně všechno, Ježíš, ačkoli si vypůjčuje apokalyptickou rétoriku, nakonec vždycky řekne: Hlavně se nenechte pobláznit. To, co se děje kolem vás, je, dá se říct, normální. To ještě není apokalypsa. Děje se jen to, co je přirozeným důsledkem lidské svobody i lidské hříšnosti. Ale tohle ještě není cíl. Ten je dál.

Ježíšova slova nejsou ani strašením, že bude ještě hůř. Jsou varováním před zoufalstvím. Znamenají: nezoufejte si! Nedejte na to, až se bude říkat: „Tak to je konec!“ Podle Ježíše je tomu naopak. Není to konec, ale začátek. K něčemu dalšímu to spěje. Ale nevěřte ani na žádného lidského zachránce, vysvoboditele, nevěřte nikomu, kdo se bude tvářit jako spasitel lidstva. Uslyšíte mnoho vůdců, spasitelů a zachránců země či vlasti; a v souvislosti s tím budete jistě slyšet i všelijaké zvěsti o válkách. Budete mít plné uši válečného zpravodajství. Volně by se to dalo přeložit i jako šíření paniky: uslyšíte jak o samotných válkách, tak budete vnímat i paniku, která se před nimi a kolem nich šíří. Po nás, Ježíšových učednících, se však žádá, abychom této panice nepropadli a hlavně, abychom nepropadli beznaději či dokonce ztrátě víry v Boží vládu nad světem. Vždyť to, co se ve světě děje, a čemu se patrně nedá vyhnout, to ještě není cílová stanice. To není konečná.

Ježíš říká: Ano, musí to být, ale to ještě není konec. Povstane národ proti národu a království proti království, bude hlad a zemětřesení na mnoha místech. Ale to vše bude jenom začátek bolesti.

To nám samozřejmě zní skutečně jako strašení, že bude ještě hůř. A vlastně opravdu: Ježíšova řeč rozhodně není lacinou útěchou, není laciným chlácholením, že můžeme zůstat v klidu a nad věcí a že např. nás křesťanů se to nebude nijak dotýkat. Ježíš jedním dechem dodává: „Tedy vás budou vydávat v soužení i na smrt a všechny národy vás budou nenávidět pro mé jméno.“ Jestliže Ježíš před chvílí říkal: nenechte se strhnout falešnými mesiáši, protože to se vás netýká; nemínil tím zaslíbení, že by se nás nedotkly negativní dopady takových událostí. Ježíšova slova nás nenechávají na pochybách: V hladomorech budou hladovět i křesťané a v utrpení trpět i křesťané stejně jako ostatní. A možná i víc než ostatní. Zažijete pronásledování pro mé jméno, říká Ježíš. Ale když si to tak zesumírujeme, to vše přece bylo přítomno po celé křesťanské dějiny. Tedy skutečně to nejsou znamení až nějakého konce, nýbrž hned začátku, přesně tak jak říká Ježíš: To ještě nebude konec, to je teprve začátek. A vlastně je to spíše chronické: soužení, mučednictví a nenávisť, to je ve světě přítomno permanentně.

Důležité je však konstatování: „A tehdy mnozí odpadnou a navzájem se budou zrazovat a jedni druhé nenávidět.“ Našli bychom jistě v historii církve plno příkladů, ale pro nás je aktuální současnost. Neměli bychom být ani dnes zmateni, jestliže jsou nejen křesťané ale obecně lidé, vyznávající nějaké náboženství vystaveni v západní společnosti nenávisti a výhrůžkám. Také by nás nemělo překvapit, že mnozí od víry v Boha odpadnou, jakmile by jim mělo něco hrozit. Blízko k odpadnutí má každý, kdo bere víru pouze jako něco, co mu nijak nepřekáží v úspěšném a spokojeném životě. Věrnost Hospodinu, která něco stojí, není nikdy populární. Být ochoten zemřít pro víru je pro západní sekularizovanou společnost pouze projevem čirého fanatismu a šílenství. Je to něco nepochopitelného. Ale ani my sami si nemůžeme být sebou jisti, že věrnost Hospodinu je pro nás víc než vlastní život. Raději si takové dilema vůbec nepřipouštíme. A tak je na místě otázka: Bojíme se víc utrpení a smrti nebo našeho selhání ve víře v Boha? Co se nám jeví jako horší možnost?

Ten dnešní oddíl končí jasným konstatováním: „Ale kdo vytrvá až do konce, bude spasen.“ Ne ten, kdo vytrvá jen do chvíle, dokud se mu nic zlého neděje. Ale kdo vytrvá do konce. Přičemž Ježíš říká: To, co vidíte kolem sebe, to ještě není konec, to ještě není cíl.

Kdy tedy přijde konec? Znamením konce překvapivě není válečný ryk a zvěsti o válkách. Ani hlad či zemětřesení na mnoha místech. Ani lživí Mesiášové a falešní proroci, kteří mnohé svedou. Ani rozmach nepravosti, ani vychladnutí lásky mnohých.“ O tom všem Ježíš říká: To ještě není konec. Místo válek, nenávisti a protivenství, což jsou skutečnosti, které tu byly vždycky, je znamením konce něco jiného: „A toto evangelium o království bude kázáno po celém světě na svědectví všem národům, a teprve potom přijde konec.“ Znamením druhého Kristova příchodu je svědectví církve a její zvěstování evangelia po všem světě.

A teď to nejdůležitější: Svědectví je v řečtině „martyrion“, tedy totéž co mučednictví. Jen tak je naše svědectví o Kristu pravdivé, pokud jsme ochotni vždy za svou vírou stát. To je pro svět znamením, že Kristus, k němuž upínáme svou víru a naději, bude mít poslední slovo a přijde nás soudit živé či mrtvé.

Přímluvná modlitba: *Pane náš Ježíši Kriste, modlíme se, abys nám dal sílu nepodílet se na neužitečných skutcích tmy, naopak dej nám odvahu, abychom se nebáli jít proti proudu světa. Napřim nás a pozvedni naše hlavy tak, abychom s radostnou nadějí vyhlíželi tvůj příchod v moci a slávě. Pane, prosíme, abys byl se všemi, kdo prožívají úzkost, zklamání, životní krizi. K těm všem se přiznávej se svým milosrdenstvím a láskou. Prosíme za všechny nemocné, za ty, kteří ztrácejí výhled kupředu. Prosíme za všechny, kteří jsou naplněni obavami z budoucnosti, kterým se hroutí to, nač spoléhali, a kteří jsou bezradní v tomto světě plném zlych věcí. Prosíme za lidi, kteří mají zmatek v tom, co je pomíjivé a co naopak vydrží. Pane, ty vstupuješ se svou milostí i tam, kde jsou hádky, smutek a pláč. Ty jsi Immanuel, Bůh s námi. Na to se chceme spolehnout a tobě cele důvěřovat. Amen.*